

Paremmiin sanoen

Vanhan kertaus näyttää taas olevan aiheellista. Sosiaalisen Aikakauskirjan n:o 3/1975 selatessa tuli vastaan tuttuja vihollisia harmittavan paljon.

Aarni Penttilä -vainaja piti minulle kerran Aleksanterinkadulla viisaan esitelmän siitä, miten eräs kielitieteen koulu-kunta käyttää holtittomasti ilmausta *taso*. Ilmeisesti englannin *level* on hyvin keskeinen operointiväline myös sosiaalipolitiikassa: *Ja jos toimenpiteitä tarkastellaan yksilö- ja perhetasolla, tuskin on löydettävissä kovinkaan monta sellaista tapausta, jossa avustajat olisivat hukkuneet ylenmääräisten avustusten tai sosiaalipalvelujen virtaan. Tarpeetoman tason lisäksi virke on muutoinkin kovin monisanainen. Tieteenharjoittajien näkyy olevan vaikea päästä eroon kankeasta kaavasta »Jos tarkastellaan, niin havaitaan».* Tutkijan ei tarvitse erikseen mainita, että hän tarkastelee kohdettaan. Korjausehdotus: *Tuskin on [löydettävissä] yksilöä tai perhettä, joka olisi hukkunut ylenmääräisten a. t. s. v. Lisäesimerkkejä: Tämän käsityskannan mukaan ei ole mitään mieltä puhua yksilötason älykkyydestä (par. -- yksilön älykkyydestä). -- periaatteita, jotka voisivat olla hyödyksi laadittaessa sosiaalipolitiittisia standardeja kansallisella tasolla (par. -- laadittaessa kansallisia sosiaalipolitiikan standardeja). Se, millä tasolla standardit määritellään, riippuu mm. sosiaalipolitiittisen asiantuntemuksen tasosta, tieteellisen tiedon saannista ja poliittis-hallinnollisesta järjestelmästä. Kon- tekstin perusteella päätelisin, ettei tässä*

pohdita sitä, minkä elimen tulisi päättää standardien sisällöstä. Kirjoittaja halunee sanoa: *Se miten kattaviksi standardit laaditaan - -*. Epäselyksi sanoma joka tapauksessa jää.

Joku kirjoittaja on jo oppinut karttamaan postpositiota *kohdalla* (ks. seuraavaa tähdenväliä), mutta joutunut ojasta allikkoon: *Komponenttien mukaisten standardien suhteen ei vastaavaa valintamahdollisuutta ole (par. Komponenttien mukaisissa standardeissa - -)*. *Sosiaalipolitiikan menetelmien suhteen on tuotoksen määrittely yleensäkin tavallista vaikeampaa. Sisältö jää hämäräksi. Tarkoitettaisinko ehkä, että Sosiaalipolitiikan menetelmien (? menetelmistä) tuotosta on yleensäkin tavallista vaikeampi määrittää. Vielä yksi esimerkki: Ministeriöiden ym. lähettämien kansallisten hallinnollisten tai teknisten standardien suhteen on erityisesti korostettava alueellisten ja sosiaalisten eroavaisuuksien huomioon ottamista ja vapaaehtoisten organisaatioiden suhteellisen suurta osuutta sosiaalipolitiikassa. Tarkoitetaanko, että kyseiset seikat on otettava huomioon standardeja laadittaessa? Virke on esimerkki »tähdennystyylistä», jossa kirjoittaja tavan takaa korostaa, painottaa ja tähdentää. Korjausehdotus: *Kansallisia, hallinnollisia ja teknisiä standardeja esimerkiksi ministeriössä laadittaessa on otettava huomioon maan alueelliset ja sosiaaliset erot sekä vapaaehtoisten organisaatioiden huomattava osuus sosiaalipolitiikassa.**

Vastaan tuli sellainenkin kummitus kuin *poikkikansallinen*: *Toinen esitys koskee sosiaalipoliittisten tukkimusten järjestämistä, jossa pääpaino olisi laajoilla analyttisillä ja*

poikkikansallisilla tutkimuksilla. Paitsi että korrelaattisuhde on sotkuinen jää todella arvoitukseksi, mitä tarkoittaa *poikkikansallinen*; mahdollisesti samaa kuin *kansainvälinen*. — E.K.